

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 152/15

Luksemburg, 23 grudnia 2015 r.

Wyrok w sprawie C-180/14
Komisja / Grecja

Zezwalając lekarzom na pracę przez 24 lub więcej nieprzerwanych godzin przepisy greckie naruszają prawo Unii

Grecja nie zastosowała maksymalnego 48-godzinnego tygodniowego wymiaru czasu pracy oraz nie zapewniła minimalnego okresu dobowego odpoczynku, ani wyrównawczego okresu odpoczynku

Zgodnie z dyrektywą dotyczącą organizacji czasu pracy¹ przeciętny tygodniowy wymiar czasu pracy nie może przekraczać 48 godzin, a każdy pracownik jest uprawniony do minimalnego dobowego odpoczynku w wymiarze 11 nieprzerwanych godzin, w okresie 24-godzinnym, a w okresie siedmiodniowym do minimalnego nieprzerwanego okresu odpoczynku w wymiarze 24 godzin oraz również do odpoczynku dobowego w wymiarze 11 godzin.

Dziesięć stowarzyszeń lekarzy greckich złożyło skargę do Komisji. Zdaniem tych stowarzyszeń, lekarze (zatrudnieni i kształcący się) byli zobowiązani, na podstawie przepisów krajowych, pracować przeciętnie od 60 do 93 godzin tygodniowo. Byli oni również zobowiązani pracować systematycznie, nieprzerwanie aż do 32 godzin w miejscu pracy bez uprawnienia do minimalnego wymiaru dobowego i tygodniowego okresu odpoczynku, ani też do równoważnych okresów wyrównawczego odpoczynku.

Komisja wniosła zatem przeciwko Grecji skargę do Trybunału Sprawiedliwości o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Utrzymuje ona, że nie przewidując lub nie stosując maksymalnego 48-godzinnego tygodniowego wymiaru czasu pracy i nie zapewniając minimalnych okresów dobowego i tygodniowego odpoczynku, ani wyrównawczego okresu odpoczynku następującego natychmiast po czasie pracy, który podlega wyrównaniu, Grecja uchybiła zobowiązaniom, które ciążyą na niej na podstawie prawa Unii.

W wydanym w dniu dzisiejszym wyroku, **Trybunał uwzględnił skargę Komisji o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.**

Trybunał stwierdził przede wszystkim, że maksymalny tygodniowy wymiar czasu pracy lekarzy stanowi zasadę prawa socjalnego Unii Europejskiej o szczególnym znaczeniu, która jako norma minimalna mająca na celu zagwarantowanie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa musi działać na korzyść każdego pracownika. Dyrektywa nakłada zatem na państwa członkowskie obowiązek wprowadzenia pułapu 48 godzin średniego tygodniowego czasu pracy, wliczając w to godziny nadliczbowe. W omawianej sprawie Trybunał podkreślił, że godziny czynnego dyżuru i godziny dyspozycyjności na dyżurze faktycznie spędzone w szpitalu w celu świadczenia tam usług medycznych dolicza się do 35-godzinnego normalnego tygodnia pracy. Przewidując bowiem formalnie maksymalne granice dla tygodniowego wymiaru pracy, przepisy greckie przewidują również, że lekarze są zobowiązani do odbycia kilku dyspozycyjnych dyżurów na miesiąc, co w konsekwencji przedłuża ich obecność w miejscu pracy, kiedy są wzywani do szpitala w celu świadczenia usług medycznych. Ponadto przepisy te umożliwiają nakładanie, w formie dyżurów, dodatkowego czasu pracy bez ustalenia żadnego w tym względzie pułapu.

¹ Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U. L 299, s. 9).

W konsekwencji przepisy greckie **skutkują umożliwieniem nałożenia tygodniowego wymiaru czasu pracy przekraczającego pułap 48 godzin, bez jakiegokolwiek wyraźnego przepisu zapewniającego, że godziny dyspozycyjności faktycznie spędzone w szpitalu przez lekarzy nie będą skutkować przekroczeniem tego limitu.**

Jeżeli chodzi o dobowy okres wypoczynku, Trybunał stwierdził, że przepisy krajowe, które zezwalają na okresy pracy mogące trwać nieprzerwanie 24 godziny są niezgodne z prawem Unii. Zgodnie z przepisami greckimi w sytuacji, gdy dyżur następuje natychmiast po zwykłej zmianie lekarze mogą zostać zmuszeni pracować nieprzerwanie przez 24 godziny, a nawet do 32 godzin w szczególnym przypadku, gdy następna regularna zmiana rozpoczyna się natychmiast po dyżurze.

Przyznanie okresów odpoczynku jedynie w « innych momentach » niezwiązanych bezpośrednio z przedłużonym okresem pracy nie bierze w sposób adekwatny pod uwagę konieczności przestrzegania ogólnych zasad ochrony bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, które stanowią podstawę uregulowań Unii w przedmiocie organizacji czasu pracy.

Przewidując, że 24-godzinny okres odpoczynku, jaki ma być przyznany lekarzom po każdym aktywnym dyżurze, może zostać odroczone na okres do jednego tygodnia od dnia odbycia dyżuru, przepisy greckie są niezgodne z dyrektywą dotyczącą czasu pracy.

UWAGA: Skarga o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego może być wniesiona przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku.

Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106